

[Fr. Kristiansen.]

af Sagen. Der er jo ingen Tvivl om, at en Ændring som den, at Vidneførsel og lign. nu skal ske ved Voldgiftsretten, og at Spørgsmaalet om Regres over for tidligere Ejere af de Dyr, der er Søgmaal om, nu straks skal inddrages i Sagen, vil medføre en hurtigere Behandling og Afslutning af de forskellige Sager.

Som noget nyt indeholder Lovforslaget en Bestemmelse om, at hvis det ikke lykkes Voldgiftsformanden at faa Forlig i Stand mellem Parterne, saa at der skal etableres Voldgiftsdomstol, tiltrædes denne af en Civildommer. Der var jo ikke Enighed i Udvalget angaaende hans Stilling inden for Domstolen. Jeg mener, det vil være det naturligeste og rigtigste, at han fungerer som Formand, idet det vil medføre, at de Kendelser, der afsiges, bliver mere ensartede, end Tilfældet hidtil har været. Det kan ikke nægtes, at de Voldgiftskendelser, der er afsagt ud over Landet, i nogen Grad har været uensartede. Jeg selv og sikkert mange andre har erfaret, at der har været et ret stort Usikkerhedsmoment med Hensyn til disse Domsafsigelser. Voldgiftsinstitutionens store Fordel skulde jo ligge i, at den skulde være særlig tjenlig som Forligsinstitution, idet det er praktiske Landmænd, der medvirker ved den Forligsprøve, som finder Sted ved enhver Sags Indledning. Det har ogsaa vist sig, at en stor Del af Sagerne afgøres ved Forlig. Men jeg mener, der er Grund til at fremhæve, at et Forlig gerne skulde være Udtryk for Retfærdighed. Det skulde ikke gerne være saadan, at Voldgiftsdomstolen anser det for sin første Pligt at faa et Forlig i Stand og i Kraft af denne Indstilling søger at presse et Forlig frem, uanset om et saadant Forlig er Udtryk for det, den maatte finde ret og rigtigt. Med det Kendskab jeg har til de Forligsprøver, der foretages, mener jeg, at der undertiden er nogen Tendens dertil, at der undertiden maaske lægges et lovlig stærkt Pres paa Parterne; dette kan føre med sig, at det i visse Situationer gaar ud over den, der er økonomisk daarligst stillet eller maaske har de svageste Nerver, idet han gaar ind paa et Forlig, som han inderst inde føler egentlig er uretfærdigt.

Dette skal ikke være nogen Kritik af Voldgiftsdomstolsinstitutionen. Jeg tror, at den i de allerfleste Tilfælde har løst sin Op-gave godt, men jeg mener, at den Samvirken, der nu skal finde Sted mellem den juridiske Sagkundskab og den praktiske Viden, som Landmændene er i Besiddelse af, vil være ubetinget gavnlige. Der er da

ogsaa Enighed inden for alle Partier om, at Civildommeren skal medvirke, naar der skal afsiges en Kendelse, og jeg mener, som sagt, at det vil være det rigtigste og naturligste, at han optræder som Formand for Voldgiftsdomstolen, naar han tiltræder denne.

Med disse faa Bemærkninger skal jeg paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til en velvillig Behandling.

Justitsministeren (Steincke): Jeg takker samtlige ærede Ordførere for deres Tilslutning til Lovforslaget. Det interesserede mig meget, at det ærede 11te Medlem for 2den Kreds (A. P. Hansen) gennemgik, hvad der skete i 1922, da den daværende Justitsminister, som vi alle har en levende Erindring om, forsvarede Forslaget om Dommeren som Formand i den Forstand, at den daværende Justitsminister ligesom Venstres Ordfører dengang var klar over, at det vilde være Fremtidens Løsning. Nu er det paa dette Punkt som paa saa mange andre faldet i min Lod at repræsentere Fremtiden, og hvad sker saa? Saa bliver Venstre staaende paa det samme Standpunkt, som det stod paa i 1922, ja, anser endda det, Partiet dengang ansaa for Fremtidens Ordning, for noget, man absolut ikke bør tilstræbe. Det er uhyggeligt at være Vidne til selv paa et saa forholdsvis underordnet Omraade, og det kan kun forklæres ved, at man, som det ærede 13de Medlem for 5te Kreds (Rahbek) i Dag gjorde det, løfter dette Spørgsmaal alt for højt op.

Paa et eneste Punkt har jeg fulgt Juristerne eller rettere en af Juristerne, nemlig Dommer Anker, og nu siger den ærede Ordfører for Venstre, at det er den rent juridiske Opfattelse, jeg har fulgt, men det er for Venstre ikke blot et Prestigespørgsmaal, at det bliver en Landmand, der kommer til at præsidere i Voldgiftsretten, ogsaa efter at Dommeren er tilkaldt. Er det da af juridiske Grunde, jeg har fulgt Dommer Ankers Opfattelse her? Nej, det har ikke noget med Jura at gøre, det er af de Grunde, som det ærede 6te Medlem for 5te Kreds (Fr. Kristiansen) just nu nævnede: det er for at fjerne det Usikkerhedsmoment og den Uensartethed, der utvivlsomt har gjort sig gældende ved Behandlingen af de hidtidige Voldgiftssager. Hvem er bedst egnet til som Leder af den Art Forhandlinger at fjerne Usikkerhedsmomentet, og hvem er bedst egnet til at fremkalde Ensartethed i Afgørelserne? Det er den, der teknisk set er bedst trænet i